

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 72/166/ЕИО

от 24 април 1972 година

**за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховките
”Гражданска отговорност” при използването на моторни превозни средства и за
прилагане на задължението за застраховане на такава отговорност**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 100 от него;

като взе предвид предложението на Комисията;

като взе предвид становището на Европейския парламент;

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет;

като има предвид, че целта на Договора е да се създаде общ пазар, който в общи линии да е сходен на вътрешния пазар, и че едно от съществените условия за постигане на тази цел е осъществяването на свободното движение на стоки и лица;

като има предвид, че единствената цел на граничните проверки на задължителните застраховки ”Гражданска отговорност” при използване на моторни превозни средства е да се опазват интересите на лицата, които могат да бъдат жертви на злополуки, причинени от такива превозни средства; като има предвид, че съществуването на такива гранични проверки е резултат от несъответствията между националните изисквания в тази област;

като има предвид, че тези несъответствия са такива, че могат да възпрепятстват свободното движение на моторни превозни средства и лица в рамките на Общността; като има предвид, че вследствие на това тези несъответствия имат пряко въздействие върху създаването и функционирането на общия пазар;

като има предвид, че Препоръка на Комисията от 21 юни 1968 г. относно митническия контрол на пътниците, които пресичат вътрешните граници на Общността, приканва държавите-членки да извършват проверки на пътниците и техните моторни превозни средства само при изключителни обстоятелства и да премахнат физическите бариери на митническите пунктове;

като има предвид, че е желателно населението на държавите-членки по-пълно да осъзнае реалността на общия пазар и в този смисъл следва да се предприемат мерки за по-нататъшно либерализиране на правилата относно движението на лица и моторни превозни средства, които пътуват между държавите-членки; като има предвид, че членове на Европейския парламент многократно са подчертавали необходимостта от такива мерки;

като има предвид, че такова облекчение на правилата за движение на пътници съставлява още една стъпка към взаимното отваряне на пазарите на държавите-членки и създаването на условия, сходни на тези на вътрешен пазар;

като има предвид, че премахването на проверките на "зелените карти" за превозни средства с обичайно местодомуване в една държава-членка, които влизат на територията на друга държава-членка, могат да се осъществяват въз основа на споразумение между шестте национални застрахователни бюра, според което всяко национално бюро ще гарантира обезщетение в съответствие с разпоредбите на националното си законодателство за всички причинени на нейна територия от някое от споменатите превозни средства загуби или вреди, за които се полага обезщетение, независимо дали превозното средство е застраховано или не;

като има предвид, че такова споразумение за гаранция предполага всички движещи се на територията на Общността моторни превозни средства да имат застрахователно покритие; като има предвид, че поради това националното законодателство на всяка държава-членка следва да предвижда задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на превозните средства, и тази застраховка да важи за цялата територия на Общността; като има предвид, че въпреки това въпросното национално законодателство може да предвижда изключения за определени лица и определени типове превозни средства;

като има предвид, че предвидената в настоящата директива система би могла да се разшири и да включва превозни средства с обичайно местодомуване на територията на която и да е трета държава, по отношение на която националните бюра на шестте държави-членки са сключили аналогично споразумение;

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

По смисъла на настоящата директива:

1. "моторно превозно средство" означава всяко моторно превозно средство, което е предназначено да се движи по суша и се задвижва от механична сила, но не се движи по релси, както и всички ремаркета, дори и да не са прикачени;

2. "пострадало лице" означава всяко лице, което има право на обезщетение за щета или вреда, причинена от превозни средства;

3. "национално застрахователно бюро" означава професионална организация, създадена в съответствие с Препоръка № 5, приета на 25 януари 1949 г. от Подкомитета по автомобилен транспорт на Комитета по вътрешен транспорт към Икономическата комисия за Европа на Обединените нации, и която обединява застрахователните предприятия, които в дадена държава са получили разрешение да извършват дейност по автомобилно застраховане "Гражданска отговорност";

4. "територия на обичайно местодомуване на превозното средство" означава:

- територията на държавата, в която е регистрирано превозното средство; или

- в случаите, когато не се изисква регистрация за тип превозно средство, но същото е обозначено със застрахователна табела или отличителен знак, който е аналогичен на регистрационната табела - територията на държавата, в която е издадена застрахователната табела или знак; или

- в случаите, когато не се изисква нито регистрационна табела, нито застрахователна табела, нито отличителен знак за определени типове превозни средства - територията на държавата по постоянно местоживее на лицето, което се разпорежда с превозното средство;

5. "зелена карта" означава международно застрахователно удостоверение, издадено от национално бюро в съответствие с Препоръка № 5, приета на 25 януари 1949 г. от Подкомитета по автомобилен транспорт на Комитета по вътрешен транспорт на Икономическата комисия за Европа на Обединените нации.

Член 2

1. Държавите-членки се въздържат от извършване на проверки за застраховки "Гражданска отговорност" на превозни средства с обичайно местодомуване на територията на друга държава-членка.

По същия начин, държавите-членки се въздържат от извършване на такива проверки за застраховка на превозни средства с обичайно местодомуване на територията на трета държава, които влизат в тяхната територия от територията на друга държава-членка. Въпреки това, държавите-членки могат да извършват проверки на случаен принцип.

2. За превозни средства с обичайно местодомуване на територията на държава-членка, разпоредбите на настоящата директива, с изключение на член 3 и 4, влизат в сила:

– след сключване на споразумение между шестте национални застрахователни бюра, съгласно което всяко национално бюро гарантира, съобразно разпоредбите на собственото си национално законодателство за задължителното застраховане, уреждането на претенции във връзка с настъпили на негова територия произшествия, причинени от превозни средства с обичайно местодомуване на територията на друга държава-членка, независимо дали тези превозни средства са застраховани или не;

– от определената от Комисията дата, след като същата е установила в тясно сътрудничество с държавите-членки, че е сключено такова споразумение;

– за срока на сключеното споразумение.

Член 3

1. Всяка държава-членка, при съблюдаване на разпоредбите на член 4, предприема всички подходящи мерки, с които да гарантира, че гражданската отговорност при използването на превозни средства с обичайно местодомуване на нейна територия, има застрахователно покритие. Степента на застрахованата отговорност и условията на нейното покритие се определят въз основа на тези мерки.

2. Всяка държава-членка предприема всички подходящи мерки, с които да се гарантира, че застрахователният договор покрива и:

– съобразно действащото законодателство в другите държави-членки, всички щети или вреди, причинени на територията на тези държави;

– всички щети или вреди, понесени от граждани на държавите-членки по време на пряко пътуване между две територии, в които се прилага Договорът за създаване на Европейската икономическа общност, ако няма национално застрахователно бюро, което да отговаря за прекосяваната територия; в този случай щетите или вредите се покриват в съответствие с действащото национално законодателство за задължителното застраховане в държавата-членка по обичайното местодомуване на превозното средство.

Член 4

Всяка държава-членка може да дерогира разпоредбите на член 3 по отношение на:

(а) определени физически или юридически лица, публични или частни; списъкът на тези лица се изготвя от съответната държава и се съобщава на останалите държави-членки и на Комисията.

Държава-членка, която предвижда такова дерогиране, предприема подходящи мерки, с които да се гарантира изплащането на обезщетение за всички щети или вреди, причинени на територията на други държави-членки от превозни средства-собственост на такива лица. По-конкретно, тя определя орган или организация в страната, където е причинена щетата или вредата, който(която) отговаря за обезщетяването на пострадалите лица в съответствие със законодателството на тази държава в случаите, когато е неприложима процедурата, предвидена в член 2, параграф 2, първо тире. Тя уведомява другите държави-членки и Комисията за предприетите мерки;

(б) определени типове превозни средства или превозни средства със специална табела; списъкът на тези типове или превозни средства се изготвя от съответната държава и се съобщава на останалите държави-членки и на Комисията.

В този случай другите държави-членки си запазват правото да изискват при влизане на такова превозно средство на тяхна територия, разпореждащото се с превозното средство лице да притежава валидна “зелена карта” или да сключи застрахователен договор на границата в съответствие с изискванията на съответната държава-членка.

Член 5

Всяка държава-членка гарантира, че при възникване на произшествие на нейна територия, в което участва превозно средство с обичайно местодомуване на територията на друга държава-членка, без да се накърнява задължението, предвидено в член 2, параграф 2, първо тире, националното застрахователно бюро получава информация:

– за територията, в която обичайно домува превозното средство и за регистрационния му номер, ако има такъв;

– доколкото е възможно, за данните по застраховката на превозното средство, които обикновено фигурират в “зелената карта”, притежавана от разпореждащото се с превозното средство лице дотолкова, доколкото тези данни се изискват от държавата-членка по обичайното местодомуване на превозното средство.

Всяка държава-членка гарантира също и предаването на тази информация от страна на бюро на националното застрахователно бюро на държавата по обичайно местодомуване на превозното средство.

Член 6

Всяка държава-членка предприема всички подходящи мерки, за да гарантира, че на територията ѝ не се използват превозни средства с обичайно местодомуване на територията на трета страна или на неевропейска територия на държава-членка, които влизат в територията, в която се прилага Договорът за създаване на Европейската икономическа общност, освен ако въпросните превозни средства нямат застрахователно покритие за причинени от тях щети или вреди, в съответствие с изискванията на законодателствата на различните държави-членки за задължителната застраховка "Гражданска отговорност" при ползване на превозни средства на територията, в която се прилага Договорът за създаване на Европейската икономическа общност.

Член 7

1. Всяко превозно средство с обичайно местодомуване на територията на трета страна или на неевропейската територия на държава-членка трябва преди да влезе на територията, в която се прилага Договорът за създаване на Европейската икономическа общност, да бъде снабдено или с валидна "зелена карта", или с удостоверение за направена на границата застраховка, което да удостоверява, че превозното средство е застраховано в съответствие с член 6.

2. Въпреки това, превозните средства с обичайно местодомуване в трета страна се третираят като превозни средства с обичайно местодомуване в Общността, ако националните бюра на всички държави-членки поотделно гарантират, всяко в съответствие с разпоредбите на собственото си национално законодателство за задължителното застраховане, уреждането на претенции във връзка с настъпили на тяхна територия произшествия, в които участват такива превозни средства.

3. След като установи в тясно сътрудничество с държавите-членки, че са поети задълженията по предходния параграф, Комисията определя дата, от която, и типовете превозни средства, за които, държавите-членки няма да изискват представяне на документите, посочени в параграф 1.

Член 8

Най-късно до 31 декември 1973 г. държавите-членки въвеждат в сила мерките, които са необходими за спазване на настоящата директива и незабавно информират Комисията за това.

Член 9

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 24 април 1972 година

За Съвета:
Председател
G. THORN